Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2019-042** **Registratiekenmerk:** **41555**
Onderwerp:	**Vaststellen verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019**
Korte inhoud:	Voorgesteld wordt de verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019 vast te stellen. In deze verordening is de nieuwe regelgeving conform het per 1 januari 2019 geldende Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de bijbehorende Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers verwerkt.

Datum voorstel: 9 april 2019

Voorstel

De verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019 vast te stellen, conform ontwerpbesluit 2019-042.

Toelichting:

Inleiding

Op 1 januari 2019 zijn het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de bijbehorende Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. In deze regelgeving zijn de rechtspositieregels van alle voorzitters, dagelijks bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten, provincies en waterschappen in één besluit en één regeling samengevoegd.

Met het rechtspositiebesluit is gestreefd naar een moderne, geharmoniseerde rechtspositie die beter aansluit op de praktijk en daarnaast eenduidige, transparante en eenvoudig uitvoerbare regelingen kent. De harmonisatie is bereikt door voor vergelijkbare decentrale politieke ambtsdragers vergelijkbare artikelen op te nemen.

Het merendeel van de rechtspositionele regelingen is dwingendrechtelijk vastgesteld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de bijbehorende rechtspositieregeling. Op lokaal niveau kunnen nog maar een beperkt aantal zaken rechtspositioneel worden geregeld en/of aangevuld. Dat betreft voor de gemeentelijke politieke ambtsdragers:

- Voor raadsleden:
    - de regeling waarbij bij verordening kan worden bepaald dat ten hoogste 20% van de raadsvergoeding kan worden berekend naar het aantal bijgewoonde vergaderingen;
    - de vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de gemeente;
    - toekenning van een aanvullende toelage voor raadsleden lid van een onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie;
    - vergoeding van kosten voor raadsleden uit de inwonersklasse 7,8 en 9 in het kader van loopbaanoriëntatie *(NB. Nijkerk behoort tot inwonersklasse 5)*;
    - een vergoeding voor voorzieningen in het kader van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden;
    - de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor scholing.

- Voor commissieleden:
    - hogere vergoeding voor commissieleden waarbij sprake is van bijzondere beroepsmatige deskundigheid of een zwaardere taak;

- vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de gemeente.
- de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor scholing.

- Voor collegeleden:
  - de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor de vergoeding van scholingskosten;
  - de mogelijkheid om een (dienst)auto ter beschikking te stellen aan de wethouder en/of burgemeester.

Van de VNG is een tweetal modellen ontvangen, waarin de nieuwe regelgeving is verwerkt: één model*verordening* voor raads- en commissieleden en één model*regeling* voor burgemeester en wethouders De VNG heeft gekozen voor twee aparte regelingen, omdat in het Rechtspositiebesluit aan ieder bestuursorgaan een eigen regelruimte is gegeven.

De voorgestelde regelingen uit de modelverordening van de VNG voor raads- en commissieleden worden in dit raadsvoorstel grotendeels overgenomen. Het college zal voor haar eigen regeling zorg dragen. De verordening en de regeling zullen gelijktijdig worden gepubliceerd, waarmee het intrekken van de huidige verordening geen effect heeft op de rechtspositie van de wethouders.

Beoogd effect
Actualisatie regelgeving.

Argumenten
Hierboven is al aangegeven dat de voorgestelde modelverordening voor raads- en commissieleden grotendeels wordt gevolgd.

<u>Ten opzichte van de huidige verordening zijn de volgende regelingen nieuw:</u>
- *toekenning van een aanvullende toelage voor raadsleden lid van een onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie*

Het gaat hier om een aanvullende toelage voor raadsleden die lid zijn van een onderzoekscommissie of een bijzondere commissie. Een bijzondere commissie is een commissie met een zodanig belang, belasting en tijdsbeslag dat die niet redelijkerwijs tot het reguliere werk van een raadslid geacht wordt te behoren. De toelage wordt alleen verstrekt voor de duur van de activiteiten van die commissie en de hoogte van de toelage is gemaximeerd. De toelage voor het werk in een onderzoekscommissie mag per jaar niet hoger zijn dan driemaal de maandelijkse vergoeding (voor Nijkerk zou dit zijn: € 1.288,33 * 3 = € 3.864,99) en de vergoeding voor een bijzondere commissie bedraagt maximaal € 120,- per maand.

De gemeente Nijkerk kent op dit moment geen onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie (gelet op de voorwaarden die gelden voor een bijzondere commissie, worden de agendacommissie, auditcommissie en werkgeverscommissie niet als zodanig aangemerkt). Toch wordt voorgesteld alvast een bepaling over de toelage op te nemen, zodat op het moment dat er een dergelijke commissie wel wordt ingesteld, de verordening niet hoeft te worden gewijzigd. Voorgesteld wordt om te bepalen dat de toelage voor een lid van de onderzoekscommissie per jaar maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding mag bedragen. Per ingestelde onderzoekscommissie kan worden bepaald wat de werkelijke toelage zal zijn. Wat de toelage voor een lid van een bijzondere commissie betreft, wordt voorgesteld aan te sluiten bij de in het Rechtsbesluit vastgestelde toelage van € 120,- per maand die geldt voor een lid van de vertrouwenscommissie voor de benoeming van een burgemeester en de rekenkamerfunctie.

- *een vergoeding voor voorzieningen in het kader van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden*

Raadsleden zijn vaak een groot deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen daardoor in hun hoofdfunctie soms minder pensioen opbouwen. Raadsleden hebben bovendien niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. Daarom wordt voorgesteld om in de verordening vast te leggen dat de raadsleden een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Voorgesteld wordt de volgende regelingen uit de modelverordening niet over te nemen:

- *de regeling waarbij kan worden bepaald dat ten hoogste 20% van de raadsvergoeding kan worden berekend naar het aantal bijgewoonde vergaderingen*

De hoogte van de raadsvergoeding is bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse. De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat een deel van de vergoeding voor de werkzaamheden (maximaal 20%) wordt uitbetaald als presentiegeld. Deze bepaling zou bijvoorbeeld kunnen worden benut bij zogenaamde 'spookraadsleden'. Voor Nijkerk is dit op dit moment niet van toepassing. Daarnaast wordt voorgesteld deze regeling niet op te nemen, gelet op de extra administratieve werkzaamheden die uitvoering van deze regeling met zich mee zal brengen en het relatief geringe bedrag dat in mindering gebracht kan worden.

- *hogere vergoeding voor commissieleden, zijnde niet-raadslid, waarbij sprake is van bijzondere beroepsmatige deskundigheid of een zwaardere taak*

In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid van een commissielid, zijnde niet-raadslid, en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om aan een commissielid, zijnde niet-raadslid, een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Gelet op het feit dat wij geen 'taakgebonden' raadscommissies kennen en geen vaste samenstelling van de commissies, is deze regeling voor onze gemeente niet van toepassing.

Kanttekening

Op 18 februari 2019 ontvingen we van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties een brief met daarin de mededeling dat er overgangsrecht wordt voorbereid ten aanzien van de in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers opgenomen regels over de ICT-voorzieningen. De minister geeft aan dat al mag worden uitgegaan van dit overgangsrecht.

In het nieuwe Rechtspositiebesluit is geregeld dat raads- en commissieleden recht hebben op 'ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen'. Het gaat dan om ICT-middelen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het ambt. In onze gemeente wordt een tablet (iPad) ter beschikking gesteld. Het is - in verband met de huidige fiscale regelgeving - niet meer mogelijk om een vergoeding of tegemoetkoming aan raads- of commissieleden te verstrekken om zelf ICT-middelen aan te schaffen.

Het nieuwe rechtspositiebesluit zou in strijd zijn met de rechtszekerheid voor raads- en commissieleden die sinds maart 2018 in functie zijn en een tegemoetkoming ontvangen om zelf ICT-middelen aan te schaffen. Daarom is besloten om de bepaling uit het oude Rechtspositiebesluit van kracht te laten zijn voor raads- en commissieleden die vóór 1 januari 2019 zijn aangetreden en niet tussentijds zijn afgetreden, ontslagen of herbenoemd. De minister zal dit voorgenomen overgangsrecht nog formeel in regelgeving opnemen.

Financiën

Het vaststellen van deze verordening heeft beperkte financiële gevolgen. Dit betreft met name de nieuwe regeling over de toekenning van een vergoeding aan de raadsleden voor voorzieningen in het kader van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Communicatie
Zoals voorgeschreven in artikel 147a Gemeentewet wordt het college in de gelegenheid gesteld op het voorstel te reageren.

Uitvoering
De verordening zal worden bekendgemaakt in het elektronische gemeenteblad.

Het fractievoorzittersoverleg van Nijkerk,

de griffier,	de voorzitter,
mevrouw A.G. Verhoef-Franken	de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2019-042
Registratienummer: 41555

De raad van de gemeente Nijkerk;

Gelezen het voorstel van de fractievoorzitters van 9 april 2019;

Gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, 97, 98 en 99 van de Gemeentewet, de artikelen 3.1.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.8 en 3.4.1 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

b e s l u i t : vast te stellen de volgende

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze verordening wordt verstaan onder:

commissielid:	lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.
griffier:	de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet
raadslid:	lid van de gemeenteraad

Artikel 2 Toelage raadslid onderzoekscommissie en bijzondere commissie
1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet wordt voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage toegekend van ten hoogste driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers per jaar. Bij het instellen van een onderzoekscommissie wordt bepaald wat de exacte toelage zal zijn.
2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van € 120,- per maand.

Artikel 3 Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente
1. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet worden aan een raads- of commissielid vergoed:
   a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;
   b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt.
2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en tolkosten vergoed;
3. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.

4. Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.
5. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen buiten het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 4 Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

1. Een raadslid wordt eenmaal per jaar een bedrag toegekend ter hoogte van het bedrag van de vergoeding voor de werkzaamheden voor één maand, bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, waarmee het raadslid voorzieningen kan treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een raadslid dat is benoemd in een plaats die is opengevallen als gevolg van tijdelijk ontslag van een raadslid wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, op grond van artikel X12 van de Kieswet.

Artikel 5 Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Raads- of commissieleden die willen deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dienen daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.
2. Deze aanvraag gaat vergezeld van inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.
3. De griffier beslist namens de raad op de aanvraag op basis van de ingediende bewijsstukken.
4. In voorkomende gevallen beslissen de fractievoorzitters van alle in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen op basis van meerderheid van stemmen.

Artikel 6 Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.
2. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 7 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 8 Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers maandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.

Artikel 9 Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:
   a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur of
   b. betaling vooruit uit eigen middelen.
2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.
3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen drie maanden na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier;

Artikel 10 Intrekking oude regeling

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2017 wordt ingetrokken.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk op
27 mei 2019,

de griffier,	de voorzitter,
mevrouw A.G. Verhoef-Franken.	de heer mr. drs. G.D. Renkema

Toelichting Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Nijkerk 2019

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen
In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke verordening
In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken.
Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat ’buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend’, de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ontvangen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie
Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook

geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente. De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Toelage lid onderzoekscommissie en bijzondere commissie van raadsleden
Artikel 2.1 Toelage lid onderzoekscommissie
De onderzoekscommissie bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet is het zwaarste middel van de gemeenteraad om het door het college of de burgemeester gevoerde bestuur te onderzoeken. Deze commissie wordt gerekend tot de categorie ‘zware commissies’ waarvan de werkzaamheden van een zodanige omvang en gewicht zijn dat deze niet gerekend kunnen worden tot de normale werkzaamheden en de vergoeding die daarvoor staat.
Het benodigde werk kan inhoudelijk en qua belasting zodanig variëren dat de vaststelling van de hoogte van de vergoeding voor dat werk is overgelaten aan de gemeenteraad. De vergoeding mag per jaar echter niet hoger zijn dan driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden. Om zekerheid te hebben dat de werkzaamheden van de commissie zijn afgesloten en dus ook de aanspraak op de vergoeding stopt, is het van belang dit als zodanig te besluiten.

Artikel 2.2 Toelage lid bijzondere commissie
Ook bijzondere commissies worden gerekend tot de categorie ‘zware commissies’ met een bijzondere opdracht die een zware belasting vormt. Artikel 3.1.4 van het Rechtspositiebesluit noemt geen specifieke commissies. Wel is in de Nota van Toelichting aangegeven dat ook een ‘bijzondere commissie’ gerekend moet worden tot de categorie ‘zware commissies’ met een bijzondere opdracht die een zware belasting vormt. Het is aan de gemeenteraad zelf te bepalen of een commissie aangemerkt kan worden als een bijzondere commissie.

In alle gevallen moet het dan wel gaan om een commissie ingesteld op grond van artikel 83 of 84. Een commissie ingesteld op grond van artikel 82 heeft specifiek tot doel de besluitvorming in de gemeenteraad voor te bereiden. Het lidmaatschap van raadsleden van een ‘artikel-82-commissie’ behoort tot de reguliere werkzaamheden.

De hoogte van de toelage wordt bij verordening vastgesteld, maar is gemaximeerd op € 120 per maand. Er vindt dus vooraf een politieke discussie plaats over de vaststelling van een toelage en de hoogte daarvan. De vergoeding vindt ook in dit geval plaats naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie “slapend” is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

Artikel 3. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente
Ingevolge artikel 96, in samenhang met artikel 97, van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen op basis van een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente kunnen krijgen ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur. Onder reizen “buiten de gemeentegrenzen” kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente. Omdat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, kan aansluiting worden gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders.

Artikel 4. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden
Raadsleden zijn vaak een significant deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen daardoor vaak in hun hoofdfunctie minder pensioen opbouwen. Raadsleden hebben bovendien niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. In artikelen 3.1.9 is daarom de grondslag gecreëerd om bij verordening te bepalen dat de raadsleden een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Artikel 5. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden
Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.
Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan de raad nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier.

Artikel 6. Informatie- en communicatievoorzieningen
Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Er is voor gekozen om een tablet ter beschikking te stellen aan de raads- en commissieleden. Deze wordt verstrekt op basis van een bruikleenovereenkomst.

Artikel 7. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel
In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.
Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 8. Betaling vaste vergoedingen & artikel 9 Betaling en declaratie van onkosten
Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier.